



مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی



عمران
علیه السلام

www.ghaemiyeh.com
www.ghaemiyeh.org
www.ghaemiyeh.net
www.ghaemiyeh.ir



خداي ما و خداي آنها
سازگاري



بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

رهنما ۱۵ (خدای ما و خدای آنان)

نویسنده:

صالح قنادی

ناشر چاپی:

انتشارات آستان قدس رضوی - به نشر

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۶	رهنما ۱۵ (خدای ما و خدای آنان)
۶	مشخصات کتاب
۷	اشاره
۱۰	درآمد
۱۲	۱. خدا کجا نشسته؟! ..
۱۶	۲. خدای جسم دار ..
۱۷	۳. خدای خندان ..
۱۸	۴. خدای وهابیان از عرش به زیر می آید ..
۲۰	۵. با چشم، خدایشان را ببین ..
۲۲	۶. دست خدا ..
۲۴	۷. سؤال پایانی ..
۲۶	درباره مرکز

عنوان و نام پدیدآور: خدای ما و خدای آنها / گردآورنده معاونت تبلیغات و ارتباطات اسلامی.

مشخصات نشر: مشهد: انتشارات قدس رضوی، ۱۳۹۱.

نویسنده: صالح قنادی

مشخصات ظاهری: ۲۴ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۹۹-۰۰۲-۰

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: کتابنامه.

موضوع: خدا -- اثبات

موضوع: خدا -- اثبات -- مناظره ها

موضوع: الهیات

شناسه افزوده: موسسه انتشاراتی قدس رضوی

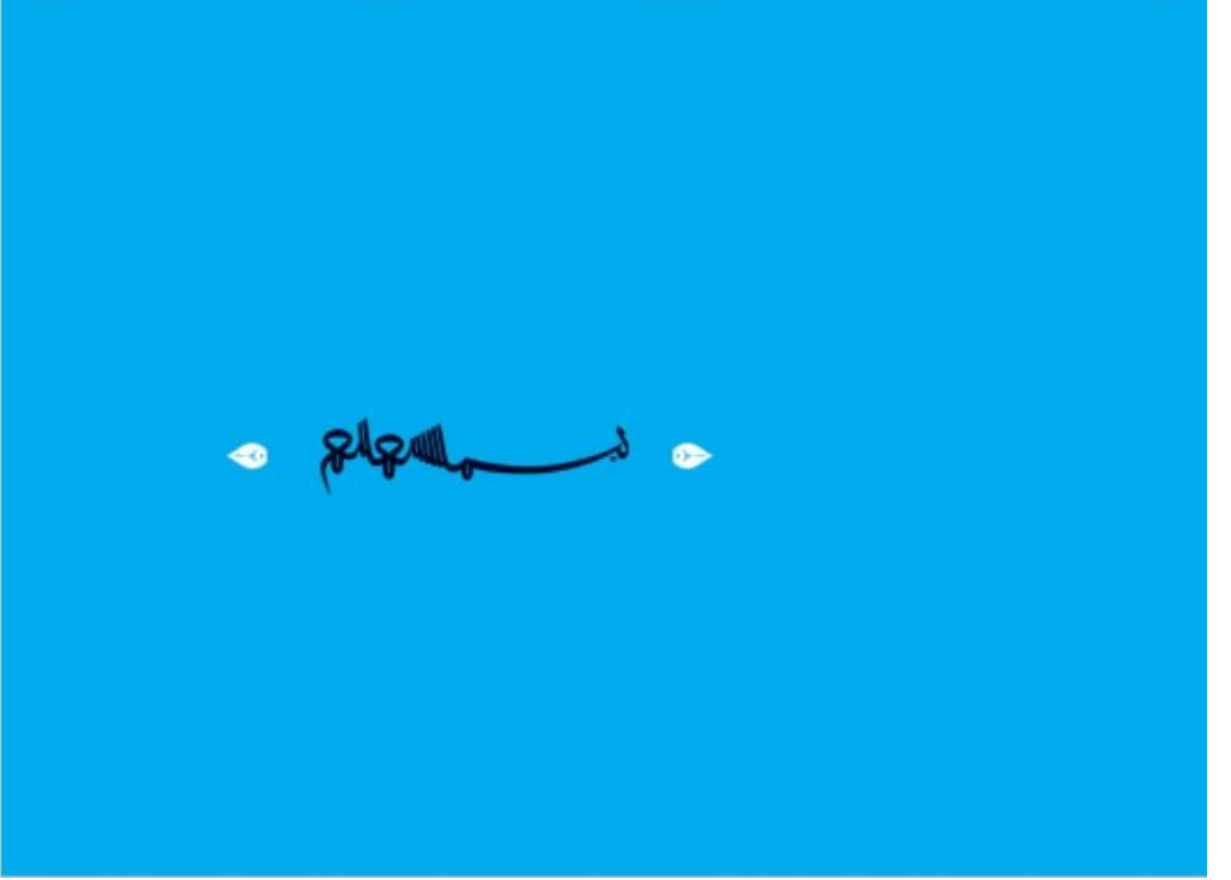
شناسه افزوده: آستان قدس رضوی. معاونت تبلیغات و ارتباطات اسلامی

رده بندی کنگره: BP۲۱۷/۲:خ ۴ ۱۳۹۱

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۴۲

شماره کتابشناسی ملی: ۲۸۸۲۰۵۷

ص: ۱



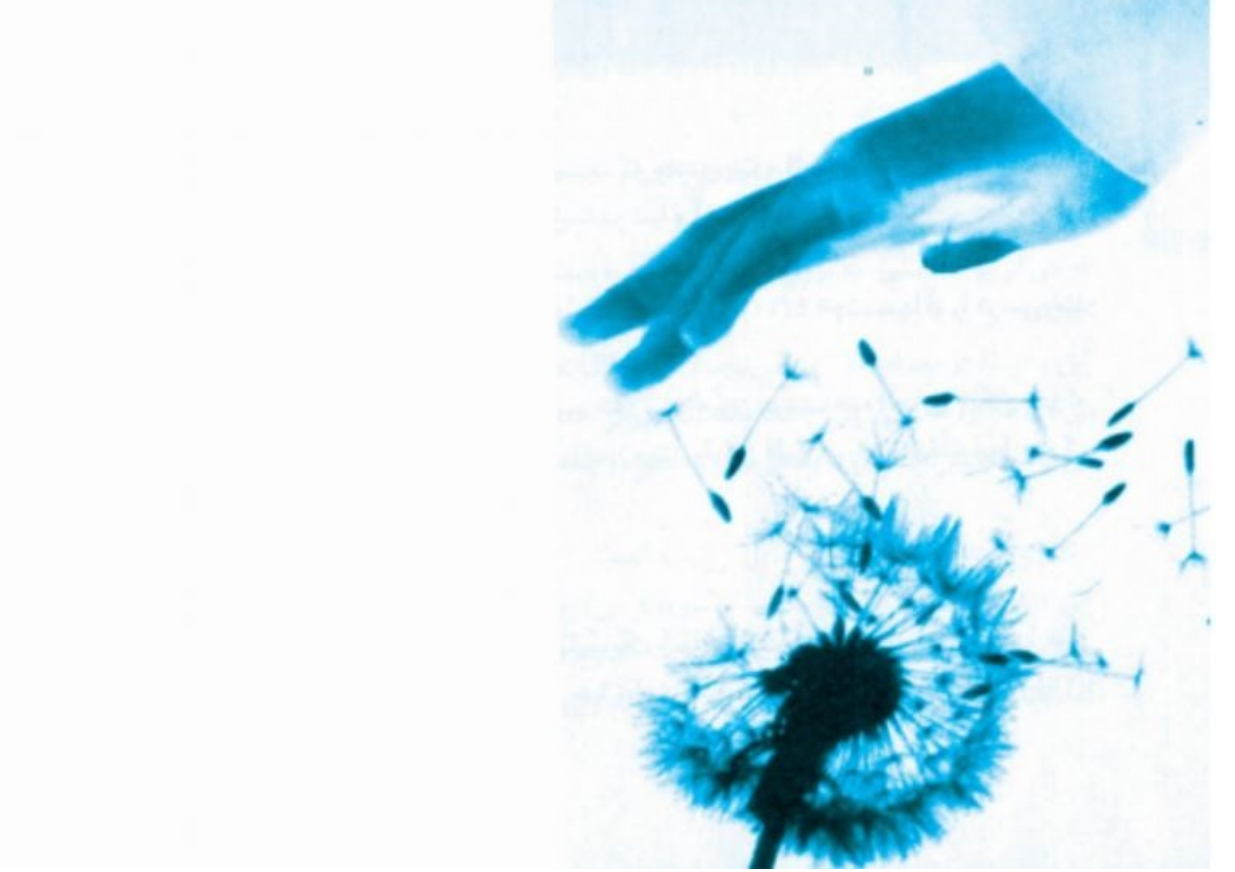




درآمد

توحید مرکز ثقل هر دین و مذهبی است و نخستین سنگ محک برای ارزیابی استواری و درستی هر آیینی. برخی مذاهب ساختگی به جای اینکه خدا را در آینه معرفت خود او بشناسند و عقل و نقل را به کار گیرند تا تصویری شایان و بجا از پروردگار ترسیم سازند، خدایی دیگرگونه می آفرینند! همین، برای رهاکردن مابقی عقایدشان کافی است. در ادامه، خدای معرفی شده و هابیان را به نظاره می نشینیم و سعی میکنیم پایین آمدن او را از عرش

باور کنیم و دستش را لمس کرده و دماغش را... فقط مراقب باشید خنده را از لبان این پروردگار نزدائید!



۱. خدا کجا نشسته؟!

چند سال پیش، با تعدادی از دانشجویان دانشگاه های صنعتی شریف و امیرکبیر و علامه، برای عمره دانشجویی مشرف شده بودم. در روز زیارت دوره، کنار شهدای اُحد، گفت و گوی یکی دو نفر از بچه های دانشجو، با یکی از «آنان» برایم جالب بود. «او» بچه ها را از زیارت و نزدیک شدن به محل شهدای اُحد دور می کرد و میگفت: روح! روح! ما کوشی. (= برو، برو. اینجا چیزی نیست و خبری نیست.) توجهوا الی الله. (= توجه شما فقط به خدا باشد.)

یکی از بچه ها پرسید: «خدا کجاست؟» او گفت: «در آسمان ها.» اینجا بود که یکی او میگفت و یکی بچه ها می گفتند:

بچه ها گفتند: «یعنی خداوند در زمین نیست؟» او میگفت: «نه.» بچه ها گفتند: «مگر شما معتقد نیستید که خدا همه جا هست؟» او گفت: «نه، خدا فقط در آسمانهاست.» بچه ها دوباره پرسیدند: «یعنی خدا همه جا نیست؟» او گفت: «نه. مگر ممکن است همه جا باشد؟»

بچه ها گفتند: «یعنی چه که شما می گویی در آسمان هاست؟ یعنی او در آنجا نشسته است؟ در کجای آسمان نشسته است؟» آنجا بود که او هم تأملی کرد و به فکر فرو رفت. شخصی که پشت سر بقیه بود، از دور این آیه را خواند: (وَهُوَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ إِلَهُ وَفِي الْأَرْضِ إِلَهُ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ). (= و اوست که در آسمان خداست و در زمین خداست و او سنجیده کار و داناست.) (۱) با این سخن، «او» دیگر هیچ جوابی نداشت و شرطه (نیروی نظامی) بچه ها را متفرق کرد.

واقعیت این است که خدایی که ما قبول داریم، متفاوت است با خدایی که آنان قبول دارند:

خدای ما مهربانترین و بخشنده ترین به تمام هستی است که به لبخند و نوازش نیاز ندارد. خدای ما نوری است که پیدایی آسمانها و زمین به اوست و تجلی او همه جا هست؛ بدون اینکه به جایی نیاز داشته باشد. خدای ما قدرتمند حاکم بر تمام نظام هستی

ص: ۸

است که به دست و پا نیازی ندارد. آری؛ خدای ما آن نامحدود بیکرانه است که فراگیرنده همه ساحل هاست و در وهم و تصور هیچکس نمیگنجد. دیدن او با چشم سر ممکن نیست و فقط با چشم دل میتوان او را یافت. منظور ما از حضور خداوند در همه جا، همان تجلی علم و قدرت و اراده اوست که در همه جا هست (۱). اما خدای آنان در آسمانهاست و با چشم دیده میشود، میخندد، از عرش چهار انگشت بزرگتر است و...!

اینک به گفته ها و نوشته های چاپ شده و رایج میان آنان نگاهی گذرا می اندازیم و

ص: ۹

۱- باید دانست که مقام اسما و صفات، از مقام ذات سرچشمه گرفته است. مقام ذات، آن مقام غیبالغیوب است که به هیچ حد و حدود و تصور و تعریفی نیاید.



به موازات آن، به آیات نورانی قرآن و سخنان روشنایی بخش پیامبر ﷺ و امامان ﷺ اشاره میکنیم. داوریِ درستی و نادرستی گفته‌ها و نوشته‌ها را بر عهده شما عزیزان خواهیم گذاشت. باشد که با به خاطر سپاری اینگونه مطالب، هنگام رویارویی با آنان، خاطره‌هایی زیبا و شنیدنی از این سفر معنوی با خود به همراه آورید.

۲. خدای جسم دار

بنیانگذار فرقه وهابیت، محمد بن عبدالوهاب است. او پیرو افکار ابن تیمیه بود. از مسائلی که ابن تیمیه به طور رسمی به نشر آن همت گماشت، جسمانیت خداوند و اثبات لوازم آن بود؛ همانند قرار گرفتن روی کرسی، خندیدن، راه رفتن و مانند اینها. ابن تیمیه میگوید: «نه در کتاب خدا و نه در سنت رسول خدا و نه در گفتار یکی از گذشتگان امت اسلام

و پیشوایان امت، وجود ندارد که خدا جسم نیست و صفاتش جسمی و عرض نیست.»^(۱) هیئت عالی افتای سعودی در پاسخ به سؤال از جسمانیت خداوند گفته است: «با توجه به اینکه تجسیم خداوند در نصوص، نه نفی شده است و نه اثبات، مسلمان هم نباید آنرا نفی کند یا اثبات؛ چون صفات خداوند توقیفی است.»^(۲)

۳. خدای خندان

ابن تیمیه در کتاب عقیده الحمویة نوشته است: «خداوند میخندد و در قیامت، با خنده

ص: ۱۲

-
- ۱- ولیس فی کتاب الله و لا- سنه رسوله و لا- قول احد من سلف الامة و ائمتها انه لیس بجسم و ان صفاته لیست اجساما و اعراضا. التاسیس فی رد اساس التقدیس ، ج ۱، ص ۱۰۱.
 - ۲- نظر الی ان التجسیم لم یرد فی النصوص نفیه و لا- اثباته فلا یجوز للمسلم نفیه و لا اثباته لان الصفات توقیفیه. فتاوی اللجنه الدائمہ للبحوث العلمیه و الافتاء، ج ۳، ص ۲۲۷.

بر بندگان خود تجلی می کند»^(۱) بخاری نیز در کتاب صحیح، از ابوهریره، روایتی از پیامبر ﷺ نقل میکند: «یکی از صحابه از میهمان پذیرایی کرد. وقتی نزد پیامبر آمد، حضرت فرمودند: خداوند به خاطر مهمانی، دیشب خندید.»^(۲)

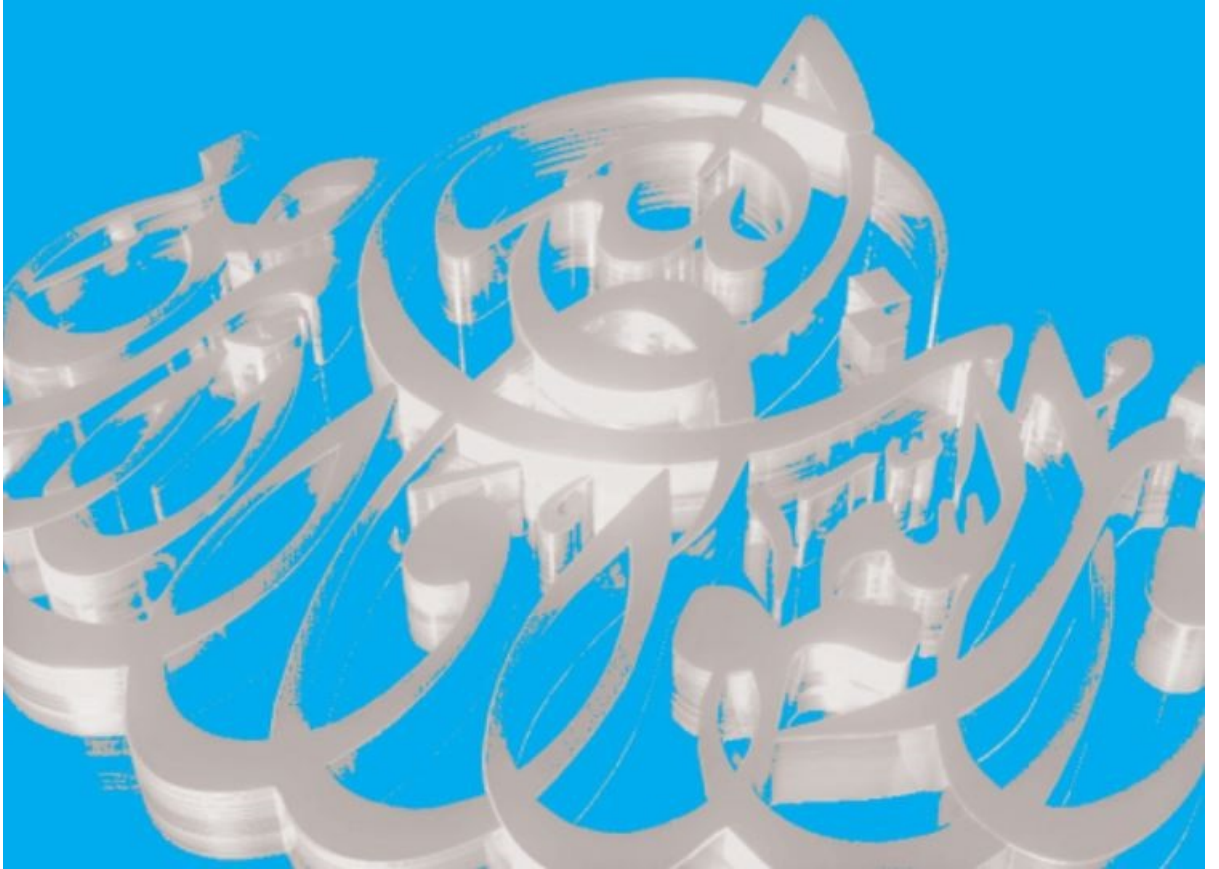
۴. خدای وهابیان از عرش به زیر می آید

ابن تیمیه میگوید: «هر شب خداوند به آسمان دنیا فرود می آید و میگوید: آیا کسی هست مرا بخواند و من اجابتش کنم و طالب مغفرتی هست که من او را ببخشم؟ و این کار را تا طلوع فجر انجام میدهد.» او میگوید: «کسیکه نزول خدا از عرش را منکر شود

ص: ۱۳

۱- مجموعه الرسائل الکبری، رساله یازدهم، ص ۴۵۱

۲- ضحک الله اللیله. بخاری، صحیح، ج ۴، ص ۲۶۶؛ کتاب المناقب، باب مناقب الانصار؛ بخاری، صحیح، ج ۳، ص ۲۱۰؛ کتاب الجهاد، باب وجوب النفیر؛ مسلم، صحیح، ج ۶، ص ۴؛ کتاب الاماره، باب بیان الرجلین یقتل احدهما الاخر.



یا به تأویل برد، بدعت گذاشته و گمراه است.»^(۱) ابن بطوطه در سفرنامه خود مینویسد: «در مسجد جامع دمشق دیدم ابن تیمیه بر فراز منبر میگفت: ان الله ينزل الى السماء الدنيا كنزولى هذا. (= همانا خداوند از آسمان به دنیا نزول میکند؛ همچنانکه من فرود می آیم.) سپس، از پله های منبر پایین آمد.»^(۲)

۵. با چشم، خدایشان را ببین

ابن تیمیه در کتاب منهاج السنه النبویه گفته است: «عموم منسوبین به اهل سنت، بر اثبات رؤیت خداوند اتفاق نظر دارند و اجماع سلف بر این است که ذات اقدس را در آخرت،

ص: ۱۵

۱- فمن انكر النزول او تاول فهو مبتدع ضال. مجموعه الرسائل الكبرى، رسالة يازدهم، ص ۴۵۱.

۲- ابن بطوطه، رحله، ص ۱۱۳

با چشم می توان دید؛ ولی در دنیا نمی توان.»^(۱)

اما از آنجا که ویژگی هر چیز دیدنی آن است که محدودیت و فاصله داشته باشد و خداوند از اینگونه عوارض به دور است، در دنیا و آخرت رؤیت نمیشود. در قرآن مجید به طور آشکار میخوانیم: لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ. (= چشمها او را در نمی یابد و اوست که دیدگان را درمی یابد و او لطیف و آگاه است.)^(۲) نیز، در نهج البلاغه میخوانیم: لَا تُدْرِكُهُ الْعُيُونُ بِمُشَاهَدَةِ الْعِيَانِ وَ لَكِنْ تُدْرِكُهُ الْقُلُوبُ بِحَقَائِقِ الْإِيمَانِ. (= چشمها او را نمی بیند؛ ولی قلبها او را با حقیقت ایمان درک میکند.)^(۳)

ص: ۱۶

۱- مختصر منهاج السنه، ج ۲، ص ۲۴۰.

۲- انعام ۱۰۳

۳- شیخ محمد عبده (به تحقیق)، نهج البلاغه، ج ۲، بیروت، خطبه ۱۷۹، ص ۹۹.

در قرآن مجید میخوانیم: إِنَّ الَّذِينَ يَبَايِعُونَ اللَّهَ يَأْبِيحُونَ كَيْدَهُمْ فَمَنْ يَكْتُمْ عَلَيْهَا وَهُوَ كَاتِبٌ فَإِنَّمَا يَتَّبِعْ أَوْفَىٰ بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهِ اللَّهُ فَمَنْ أَتَىٰ بِهَذَا بَيْعًا يَحْبِسْهُ وَأُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ. (= درحقیقت، کسانی که با تو بیعت میکنند، جز این نیست که با خدا بیعت میکنند. دست خدا بالای دستهای آنان است. پس هر که پیمان شکنی کند، فقط به زیان خود پیمان می شکنند و هر که بر آنچه با خدا عهد بسته، وفادار بماند، بهزودی خدا پاداشی بزرگ به او می بخشد.) (۱) بدیهی است عبارت «دست خدا بالای دست آنان» به این معناست که بیعت با پیامبر، بیعتی الهی است. گویا دست خدا بالای دست آنان قرار گرفته و به عبارتی، قدرت و نصرت مافوق خداوند،

ص: ۱۷

یاری دهنده مؤمنان است. (۱) درحالیکه آنان با کژاندیشی، برای خداوند دست فرض کرده اند. (۲) اگرچه وقتی از چگونگی دست برای خدا از آنان پرسیده میشود، می گویند: «مانند دست ما نیست؛ ولی بالاخره دست دارد.»

۷. سؤال پایانی

شاید این سؤال به ذهن برسد که چگونه آنان به جسمانیت خداوند معتقد شده اند؛ در صورتیکه چنین اعتقادی هیچگونه دفاع عقلی و منطقی ندارد؟

واقعیت این است که آنان، گروهی سطحی نگر و ظاهرینانند. از اینرو، به «سلفی» مشهور هستند. اینان فقط به ظاهر کلمات اکتفا میکنند و از خردورزی و روح توحیدی به دورند.

ص: ۱۹

۱- نک: تفسیر نمونه، ج ۲۲، ص ۴۴

۲- نک: ابن تیمیه، الرسالة التدمریه، ص ۹۰.

تعصب و قشری نگری آنان، به طور کامل، هنگام گفت و گو آشکار میشود؛ درحالیکه «توحید» حقیقتی است که با خردورزی پذیرفته میشود، با ایمان و باور قلبی عمق مییابد و زندگی را بر محور خدا باوری شکل میدهد. چنین درکی از توحید با سطحی نگری و دوری از تعقل و تفکر سازگار نیست. متأسفانه، آنان با تمسک به ظاهر برخی آیات، خود را مدافع توحید و عمل کننده به آیات قرآن می دانند و میگویند خود قرآن گفته است: **يُدُّ اللَّهُ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ**. پس خدا دست دارد! بدون اینکه عقل و منطق خود را به کار اندازند که خدا جسم نیست.

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند؟

سوره زمر / ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ. ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفاً علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب «مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱. بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)
۲. تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی
۳. جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه، تبلت ها، رایانه ها و ...
۴. سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو
۵. گسترش فرهنگ عمومی مطالعه
۶. زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱. عمل بر مبنای مجوز های قانونی
۲. ارتباط با مراکز هم سو
۳. پرهیز از موازی کاری

۴. صرفا ارائه محتوای علمی

۵. ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱. چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲. برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳. تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴. تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵. ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶. تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷. راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸. طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹. برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰. برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

JAVA.۱

ANDROID.۲

EPUB.۳

CHM.۴

PDF.۵

HTML.۶

CHM.۷

GHB.۸

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

ANDROID.۱

IOS.۲

WINDOWS PHONE.۳

WINDOWS.۴

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

در پایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می
نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان - خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آواده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی - پلاک ۱۲۹/۳۴ - طبقه
اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۰۲۱ - ۸۸۳۱۸۷۲۲

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹



مرکز تحقیقات رایانگی

اصفهان

گامی

WWW



برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

